

Impact maken op een kinderleven

Onderzoek naar ingrijpende jeugdervaringen
Deelrapport: conclusies en aanbevelingen

Oktober 2023

Daphne Bollen
Maron Lenten
Wolter Kloosterboer

**MARKET
RESPONSE**

Inhoudsopgave

- [Inleiding](#)
- [Over dit onderzoek](#)
- [Conclusies](#)
- [Onderzoeksverantwoording](#)

Colofon

In opdracht van:

SGF Samenwerkende
GezondheidsFondsen

Daphne Bollen
Research Consultant
daphne.bollen@marketresponse.nl

Maron Lenten
Research Consultant
maron.lenten@marketresponse.nl

Wolter Kloosterboer
Principal Consultant
wolter.kloosterboer@marketresponse.nl

Navigeren door het rapport: klik op de pijl om terug te keren naar deze pagina

Inleiding

De mate van stress die een kind ervaart en de manier waarop het daarmee om kan gaan, heeft een enorme impact op de ontwikkeling van het kind en de leefstijl en gezondheid op latere leeftijd. Vanuit die wetenschap is het programma '*voorkomen van gezondheidsschade door ingrijpende jeugdervaringen (ACEs)*' gestart als onderdeel van het programma Gezonde Generatie. Dit is een samenwerking tussen samenwerkende gezondheidsfondsen en een collectief van 11 vermogensfondsen en kinderfondsen die zich verenigd hebben rond deze gezamenlijke doelstelling. De ambitie is: de gezondste jeugd ter wereld in 2040, op mentaal, fysiek en sociaal vlak.

Het programma '*voorkomen van gezondheidsschade door ingrijpende jeugdervaringen*' richt zich op het stimuleren van positieve ervaringen, veerkracht en sociale steun voor zowel (aanstaande) ouders als voor kinderen en jongeren. Dit wordt gedaan door:

- het creëren van meer openheid over ingrijpende jeugdervaringen en de effecten ervan;
- het delen van kennis over stress, tegenslag en veerkracht;
- het versterken van het welbevinden van (aanstaande) ouders;
- het inspireren van de sociale omgeving om meer aandacht te hebben voor ouders, kinderen en jongeren in stressvolle omstandigheden.

Over dit onderzoek

Voor de samenwerkende gezondheidsfondsen is het onderwerp ingrijpende jeugdervaringen een van de belangrijke onderwerpen waarvoor ze de komende jaren aandacht wil vragen. Wat nog ontbrak was een 0-meting waarmee in kaart werd gebracht wat de huidige kennis, houding/attitude, gevoelens, behoeften en huidig gedrag van volwassenen in het algemeen, ouders, jongvolwassenen en jongeren is ten aanzien van dit onderwerp. Dit deelrapport bevat de conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek.

Samen met de samenwerkende gezondheidsfondsen en Augeo Foundation is er een vragenlijst ontwikkeld die de genoemde onderwerpen behandelt. Van de vragenlijst zijn twee versies gemaakt: één voor volwassenen en één voor jongeren. De vragenlijst voor volwassenen vormde het uitgangspunt, de vragenlijst voor jongeren is hiervan afgeleid.

De onderzochte populatie is een representatieve afspiegeling van Nederland. Hierbinnen maken we in dit onderzoek uitsplitsingen naar de volgende (deels overlappende) representatieve groepen:

- Volwassenen: 18 jaar en ouder (n=800)
- Ouders: (aanstaande) ouders van kinderen van -9 maanden tot en met 17 jaar (n=305)
- Jongvolwassenen: 18 tot en met 25 jaar (n=440)
- Jongeren: 12 t/m 17 jaar (n = 808)

In het beschrijven van de resultaten vormt de doelgroep volwassenen (Nederland representatief 18 jaar en ouder) meestal het uitgangspunt; waar de resultaten significant afwijken worden ook andere groepen benoemd. Binnen de resultaten is er gekeken naar verschillen op kenmerken zoals geslacht, leeftijd, opleiding en eigen ervaring met ingrijpende jeugdervaringen (geen, één of meer dan één keer meegemaakt). Daar waar significant ($p < 0,05$) zijn deze verschillen benoemd.

Een uitgebreidere [onderzoeksverantwoording](#) is als bijlage opgenomen in dit rapport.

Conclusies

Conclusies (1/11)

Kennis

De term ‘ingrijpende jeugdervaringen’ is al redelijk goed bekend.

→ pag. 21 - 23

Ongeveer de helft (47%) weet wat het inhoudt en 41% heeft er wel eens van gehoord. Slechts voor 12% is het een nieuw begrip. Hoe jonger men is, hoe minder bekend met de term.

Bij een spontane uitvraag naar wat de term ‘ingrijpende jeugdervaringen’ inhoudt noemt men een hele verscheidenheid aan thema’s die hieronder kunnen vallen. Vormen van misbruik (zowel seksueel als emotioneel), mishandeling en verwaarlozing worden veelvuldig genoemd. Daarnaast denkt men ook aan onderwerpen als scheiding, ziekte en overlijden, pesten, armoede en verslaving.

Jongeren geven vergelijkbare thema’s aan als volwassenen. Onder jongeren wordt specifiek de inperking van vrijheden door corona als ingrijpende ervaring genoemd. Een situatie die veel indruk op hen heeft gemaakt en een grote impact had op het leven dat ze daarvoor hadden.

De mate waarin ‘ingrijpende jeugdervaringen’ in Nederland voorkomen wordt niet onderschat.

→ pag. 25

Men realiseert zich dat er ook in Nederland een behoorlijk aantal mensen is dat met ingrijpende jeugdervaringen te maken krijgt, heeft of heeft gehad. Volwassenen schatten in dat ongeveer twee derde (63%) te maken heeft (gehad) met minimaal één ingrijpende jeugdervaring (waarvan 31% één, en 32% minstens twee; op basis van een lijst met de 12 meest voorkomende ingrijpende jeugdervaringen). Jongeren schatten het voorkomen iets lager in, zij denken dat het bij iets meer dan de helft voorkomt (53%, waarvan 29% één ervaring en 24% minstens twee). Slechts 9% van de volwassenen denkt dat ingrijpende jeugdervaringen maar weinig voorkomen in ons land.

Als men zelf meerdere ingrijpende jeugdervaringen heeft meegemaakt, is dit van invloed op het perspectief dat men heeft op het voorkomen ervan in Nederland. Zij schatten het voorkomen van één of meerdere ingrijpende jeugdervaringen hoger in dan gemiddeld (39% vs. 30% rest).

Conclusies (2/11)

Kennis

Er is ruimte voor meer kennis over de mogelijke gevolgen en impact ervan: men denkt vooral aan psychische klachten en veel minder aan fysieke klachten.

→ pag. 30 - 33

Een 'ingrijpende jeugdervaring' wordt per definitie gezien als een ervaring waar je lang last van houdt, daar is een grote meerderheid van overtuigd (86%). Slechts 2% geeft aan dat het effect op latere leeftijd niet zo groot is. Dit houdt waarschijnlijk verband met de term 'ingrijpend'.

Qua kennis over de gevolgen van ingrijpende jeugdervaringen is er nog wat te winnen. De gevolgen worden vooral gelinkt aan de psychische gezondheid, de invloed die het kan hebben op lichamelijke groei en ontwikkeling en lichamelijke gezondheid van het kind zijn veel minder bekend. Ook gelooft men dat de impact van de ervaring groter is als je zelf het slachtoffer bent dan wanneer je er getuige van bent, terwijl uit literatuur bekend is dat ook voor getuigen de impact vaak groot is. Voor velen is het bovendien onduidelijk welk effect de leeftijd op het moment van meemaken heeft op de mate van impact (33% geeft aan dit niet te weten). Men voelt wel goed aan dat het stapelen van ingrijpende ervaringen een groter risico op gezondheidsproblemen oplevert.

Betreft de gevolgen op de langere termijn (volwassen leeftijd) denkt men ook vooral aan effecten op de psychische gezondheid, verslavingsgevoeligheid en invloed op de manier waarop we zelf kinderen (gaan) opvoeden. De link met een effect op bijvoorbeeld opleidingsniveau, de kans op obesitas of mate van afhankelijkheid van de overheid wordt in mindere mate gelegd.

Er is een duidelijk verschil in kennis over het onderwerp tussen mensen die zelf één of meerdere ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt en zij die dat niet hebben.

→ pag. 34

Mensen die geen ingrijpende jeugdervaringen meemaakten:

- hebben minder kennis van het onderwerp;
- schatten de frequentie waarin deze ervaringen voorkomen duidelijk lager in (en zien het minder in hun eigen omgeving);
- schatten het effect van deze jeugdervaringen op de gezonde ontwikkeling van een kind minder groot in.

In zijn algemeenheid geldt dat mensen die zelf met dergelijke ervaringen te maken hebben gehad, meer weten van het onderwerp (zijn beter inhoudelijk bekend) en een juistere inschatting weten te maken van de effecten ervan.

Conclusies (3/11)

Eigen ervaring met ingrijpende jeugdervaringen

Bijna de helft van de volwassenen heeft ervaring met ingrijpende jeugdervaringen. Jongvolwassenen rapporteren vaker een ingrijpende jeugdervaring te hebben meegemaakt.

→ pag. 43

Ongeveer de helft (49%) van de Nederlandse volwassenen geeft aan geen van de 12 meest voorkomende ingrijpende jeugdervaringen te hebben meegemaakt, 19% heeft er één meegemaakt en 25% twee of meer (overige 7% wil het niet zeggen, weet het niet meer of heeft andere ervaringen meegemaakt). Opvallend is dat dit percentage flink hoger ligt onder jongvolwassenen (41% twee of meer).

Emotionele veiligheid tijdens de jeugd wordt minder goed beoordeeld dan lichamelijke veiligheid.

→ pag. 44, 52

Gemiddeld beoordelen volwassenen de zorg voor hun emotionele veiligheid tijdens hun jeugd met een 7,0 en lichamelijke veiligheid met een 8,0. Bijna een kwart (23%) van de volwassenen geeft de emotionele veiligheid thuis tijdens hun jeugd een onvoldoende. Het wel of niet hebben meegemaakt van een ingrijpende jeugdervaring heeft een groot effect op hoe emotionele en lichamelijke veiligheid wordt ervaren. Mensen die géén ingrijpende jeugdervaringen hebben meegemaakt geven resp. een 8,1 en 8,9. Bij één ervaring is het resp. een 7,0 en 8,2. Mensen met twee of meer ervaringen geven resp. een 4,8 en 6,0.

Onder de huidige jongeren zijn de cijfers gunstiger. Zij zijn over zowel emotionele als lichamelijke veiligheid erg positief (resp. 8,6 en 9,2). Mogelijk deels te verklaren doordat er gezien de jongere leeftijd, minder tijd is verstreken waarin er een ingrijpende jeugdervaring heeft kunnen plaatsvinden, of omdat ze nog geen goed beeld hebben bij wat emotionele en/of lichamelijke veiligheid betekent en hoe dit er in de praktijk uit ziet. Ook is het mogelijk dat er nog geen reflectie is geweest: dat ze ervaren problemen nog niet in verband hebben kunnen brengen met eventuele ingrijpende jeugdervaringen die ze meemaken of hebben meegemaakt. De scores van jongeren die zelf een ingrijpende jeugdervaring hebben meegemaakt zijn, net als bij volwassenen, ook wat lager (emotioneel: 9,0 bij geen ervaring, 8,4 bij één ervaring en een 8,0 bij twee of meer ervaringen; lichamenlijk: 9,5 bij geen ervaring, 9,0 bij één ervaring en 8,8 bij twee of meer).

Conclusies (4/11)

Eigen ervaring met ingrijpende jeugdervaringen

De meerderheid heeft over ingrijpende jeugdervaringen gesproken, of heeft hier behoefte aan.

→ pag. 45, 46

Van de volwassenen die aangaven zelf één of meerdere ingrijpende jeugdervaringen te hebben meegemaakt, heeft 67% dit al eens besproken. Een kleine groep (4%) heeft de behoefte dit alsnog te gaan doen. Van de volwassenen die hun ervaringen bespraken, deed bijna twee derde (64%) dit (ook) met een zorgprofessional. Onder ouders en jongvolwassenen ligt dit aandeel duidelijk lager (46%), wat impliceert dat mensen pas op latere leeftijd in aanraking komen met hulp van een zorgprofessional. Jongeren en jongvolwassenen zochten vaker steun in eigen kring; bij ouders en vrienden. Dit geldt overigens niet voor jongeren die twee of meer ervaringen hebben meegemaakt, bij hen is er veel vaker al wel professionele hulp ingeschakeld (59% van hen heeft met een zorgprofessional gesproken vs. 36% van de jongeren die één ervaring heeft meegemaakt).

Als men over de eigen ingrijpende jeugdervaringen heeft gesproken, heeft de meerderheid dit als positief ervaren. Tegelijkertijd is het ook moeilijk om (weer) te doen, vooral voor jongeren met meerdere ingrijpende ervaringen.

→ pag. 49 - 51

Drie kwart (76%) van alle volwassenen heeft praten als positief ervaren. Ze geven aan dat ze zich gehoord en gesteund voelen en de gesprekken helpen om de ervaring een plek te geven. Maar praten over ingrijpende jeugdervaringen gaat niet vanzelf, 45% geeft aan liever niet (weer) te praten over deze ervaringen (onder jongvolwassenen zelfs 52%). Redenen die worden gegeven zijn: men wil liever niet in het verleden blijven hangen (40%) of is bang om anderen tot last te zijn (39%, en zelfs 53% bij jongvolwassenen). Ook is 29% bang niet geloofd te worden (onder jongvolwassenen het hoogst, met 38%). Mensen die aangeven een neutrale tot negatieve ervaring te hebben met het praten over ingrijpende jeugdervaringen geven in een toelichting hierop aan dat het praten lastig is: het rakelt oude pijn en verdriet op, het kan wel even opluchten maar het lost de situatie niet op. Dit geldt nog sterker voor jongeren die twee of meer ervaringen hebben meegemaakt; 68% praat er liever niet over (vs. 56% bij jongeren die één ervaring hebben meegemaakt).

Mannen zeggen vaker geen behoefte te hebben aan het praten over ingrijpende jeugdervaringen.

→ pag. 52

Bovendien is er een groot verschil tussen de houding van mannen en vrouwen ten aanzien van het praten erover. Waar vrouwen zeer positief zijn en dit ook met meerdere mensen in hun omgeving doen, ligt dit voor mannen anders. Een derde (35%) heeft geen behoefte om te praten (t.o.v. 21% van de vrouwen). Ook gelooft een kwart (26%) niet dat praten helpt bij de verwerking (vs. 16% van de vrouwen). Echter, mannen die wél over hun ingrijpende jeugdervaringen praten, zijn hierover vaak nog positiever dan vrouwen (82% vs. 71%).

Conclusies (5/11)

Ouderschap

Ouders zijn zich veelal bewust van de invloed die ze hebben op het welzijn van hun kind.

→ pag. 59 - 61

De meeste ouders staan met regelmaat stil bij het effect dat ze (kunnen) hebben op het leven van hun kinderen (74% staat hier (heel) vaak bij stil, 22% soms). Ze denken dan vooral aan de voorbeeldrol die ze hebben, de manier waarop ze liefde en veiligheid kunnen geven, hoe ze het kind kunnen helpen 'de wereld aan te kunnen'. Maar er zijn ook twijfels of ze het wel goed doen in de opvoeding en omgang met het kind, hoe je de grenzen kunt aangeven en bewaken zonder het kind het gevoel te geven dat er niet van hem/haar gehouden wordt. Ouders kennen deze gedachten vervolgens vooral toe aan de volgende gevoelens: het gevoel te willen helpen, onzekerheid of je schuldig voelen.

Ouders willen ingrijpende jeugdervaringen bij hun kinderen voorkomen en zijn daar naar eigen zeggen ook bewust mee bezig. → pag. 62, 63

De meeste ouders (ongeveer 85%) zijn tevreden met de wijze waarop ze het ouderschap invullen. Ze geven aan dat er goed en regelmatig contact is met de kinderen, ze genoeg tijd voor hen hebben en zijn bewust bezig met de sfeer in huis.

Bijna de helft van de ouders is vanuit het ouderschap bewust bezig met het voorkomen van ingrijpende jeugdervaringen bij hun kinderen. Het zijn vooral mensen die zelf dergelijke ervaringen hebben meegemaakt, vaker vrouwen dan mannen. Als ze er mee bezig zijn is dat vooral door een liefdevolle en veilige basis te creëren, met het kind te praten, bewust te zijn van eigen gedrag, de kinderen te beschermen, bepaalde vaardigheden/waarden mee te geven en goed op te letten of de kinderen goed in hun vel zitten. Een deel doet het ook door aan zichzelf te werken.

Conclusies (6/11)

Ouderschap

Ouders die zelf met ingrijpende jeugdervaringen te maken hebben gehad, vinden het ouderschap over het algemeen zwaarder en zijn minder tevreden over de eigen invulling ervan. Het zelf meemaken van een ingrijpende jeugdervaring heeft dus een aanzienlijke invloed op het ouderschap.

→ pag. 66

Dit uit zich onder andere op de volgende manieren:

1. De mate waarin men zich competent voelt als ouder.

Ondanks dat de ruime meerderheid van de ouders positief is over de mate waarin ze zich competent voelen als ouder, ligt het aandeel ouders dat zich een goede ouder voelt substantieel lager als ze zelf een ingrijpende ervaring hebben meegemaakt (85% vs. 95%). Het tast het eigen vertrouwen een goede ouder te zijn dus enigszins aan.

2. Bewustzijn van het effect dat ouders hebben op (het welzijn van) de kinderen en de mate waarin zij het goed/beter willen doen.

Drie kwart van de ouders is zich regelmatig bewust van het (positieve of negatieve) effect dat zij kunnen hebben op het welzijn van de kinderen. Dit aandeel is niet hoger onder ouders die zelf een ingrijpende jeugdervaring hebben meegemaakt, maar lijkt inherent aan ouderschap. Het verschil uit zich in de mate waarin ouders bewust bezig zijn ingrijpende ervaringen te voorkomen of het effect ervan te verkleinen. Dit bewustzijn is veel hoger bij ouders die zelf een ingrijpende jeugdervaring hebben meegemaakt (60% vs. 43%).

3. Hoe het ouderschap wordt ervaren.

Ouders die zelf een ingrijpende jeugdervaring hebben meegemaakt ervaren het ouderschap vaker als zwaar en hebben vaker het gevoel er alleen voor te staan. Ook verschillen ze vaker met hun partner van mening over de opvoeding, en hebben ze vaker ruzie met hun partner. Daarbij geven ze vaker aan anders op de kinderen te reageren dan ze eigenlijk hadden gewild. Bovendien ervaren ze weinig tijd voor zichzelf.

Conclusies (7/11)

Ouderschap

4. Hoe de opvoeding wordt ingevuld als men zelf een minder goed voorbeeld heeft gehad.

Een derde van de ouders die zelf een ingrijpende jeugdervaring heeft meegemaakt geeft aan hun kinderen niet zo te willen opvoeden zoals zij zelf zijn opgevoed (37% vs. 15%). Dit is nog sterker bij mensen die 2 ervaringen hebben meegemaakt (52%). Ook specifieker geven ze duidelijk aan bij zowel de moeder als de vader geen goed voorbeeld te hebben gehad voor hun eigen rol als ouder (moeder resp. 28% vs. 8% en vader 31% vs. 13%). Daarbij hebben deze ouders vaker dingen (onbewust) uit hun eigen opvoeding meegenomen waar ze niet blij mee zijn (44% vs. 26%).

5. Behoefte aan informatie om het ouderschap nog beter in te vullen.

Onder ouders die zelf een ingrijpende jeugdervaring hebben meegemaakt is er een grotere behoefte aan informatie over goed ouderschap. Om nog beter invulling aan het ouderschap te geven, zoekt meer dan de helft (61% vs. 42%) (af en toe) bewust naar informatie.

Conclusies (8/11)

Veerkracht en het bieden en ontvangen van steun

Veerkracht is een bekend begrip en neemt toe met de jaren.

→ pag. 69

Het begrip 'veerkracht' is bij de meeste mensen wel bekend, de meerderheid (59%) van de volwassenen kent het en een derde (33%) geeft aan er weleens van gehoord te hebben. Slechts 9% heeft er nog niet van gehoord. Onder jongvolwassenen en jongeren is de term nog minder bekend (17% resp. 23% heeft er nog nooit van gehoord).

Alle volwassenen beoordelen hun veerkracht op dit moment hoger dan hun veerkracht tijdens de jeugd.

→ pag. 70 - 72

Het wel of niet ervaren van veerkracht heeft volgens hen te maken met 'coping': goed met tegenslagen om kunnen gaan. De tegenhanger hiervan is dat men juist blijft hangen in negativiteit. Ouder/volwassener worden maakt dat je dingen beter kan relativieren, zegt men. Een goede jeugd draagt daar volgens hen ook positief aan bij. Volwassenen die niet positief zijn over hun veerkracht geven aan juist geen goede copingstrategie te hebben gevonden, onzeker te zijn en/of mentale problemen te hebben die het lastig maken om met tegenslagen om te gaan.

De meeste jongeren die hun veerkracht als positief beoordelen, geven aan maar weinig met tegenslagen in aanraking te zijn geweest, een fijn thuis en mensen om mee te praten te hebben. Een deel heeft zijn eigen copingstrategieën ontwikkeld (zoals sporten). Het is nog niet alle jongeren gelukt dergelijke strategieën te ontwikkelen. Dit is de meest genoemde reden voor lage beoordelingen. Ook gepest worden, onzekerheid en autisme worden regelmatig genoemd.

Veerkracht kan op veel manieren ingevuld worden.

→ pag. 73

Er zijn veel dingen die kunnen bijdragen aan veerkracht. De top vijf bestaat uit 'goed slapen' (48%), 'relaties met betrouwbare/liefdevolle mensen' (46%), 'ritme houden' (41%), 'emoties herkennen en benoemen' (41%), en 'voldoende beweging' (38%)/'gevoelens uiten' (37%). Bij volwassenen die zelf meerdere ingrijpende jeugdervaringen meemaakten wordt 'hulp vragen' vaker als veerkrachtversterker gezien (34% vs. 26%).

Conclusies (9/11)

Veerkracht en het bieden en ontvangen van steun

Voor jongeren zijn bepaalde aspecten (nog) belangrijker bij 'veerkracht' dan voor volwassenen. Zo zien zij een grotere bijdrage in 'relaties met betrouwbare/liefdevolle mensen' (53% vs. 46%). Ook 'hulp of steun vragen' is belangrijker voor ze (49% vs. 28%). Daarnaast wordt onderdeel zijn van een groep door jongeren vaker als helpend gezien (19% vs. 8%). Aspecten die relateren aan het inrichten van het leven, zoals ritme houden (structuur in het dagelijks leven) en plannen maken en dingen ondernemen, worden door jongeren juist minder met veerkracht geassocieerd dan door volwassenen (ritme: 27% vs. 41%; en plannen maken: 20% vs. 31%).

Volwassenen realiseren zich dat ze (een positieve) invloed kunnen hebben op het welzijn van een kind. Men ziet vooral mogelijkheden om steun te geven aan kinderen die dichtbij staan, maar voelen zich minder in de positie om het ook daadwerkelijk te doen als de afstand groter wordt.

→ pag. 81

De meeste invloed op het welzijn van het kind wordt logischerwijs ervaren bij de eigen kinderen: 90% van alle volwassenen ziet mogelijkheden om de eigen kinderen of die van de partner te steunen. Vriendjes van eigen kinderen, of kinderen van familie volgen daarna (48% resp. 51% hebben het gevoel dat ze in de positie zijn om te ondersteunen).

Gaat het om kinderen die iets verder van je af staan (uit de buurt of die je via het werk tegenkomt), dan is de ervaren impact op het welzijn minder groot (ongeveer een kwart tot een derde) en ziet men ook minder mogelijkheden om voor hen iets te kunnen betekenen (ongeveer een kwart ervaart dit). Dit patroon geldt voor mannen veel sterker dan voor vrouwen. Daar komt bij dat als mannen aangeven wél steun te willen geven, ze vaker niet zo goed weten hoe ze het kunnen aanpakken: waar ze aan informatie zouden kunnen komen of bij wie ze terecht kunnen (in hun eigen omgeving, dan wel bij een professional).

Daadwerkelijk steun geven blijft toch lastig.

→ pag. 82 - 84

Ondanks dat zeker de helft zich wel in de positie voelt om steun te bieden aan kinderen die dichtbij hen staan, geven acht op de tien volwassenen aan dit maar soms (39%) of zelfs nooit (41%) te doen. Ook bij mensen die wel (enige) invloed ervaren is er bereidheid, maar niet genoeg kennis, of vertrouwen om steun te kunnen bieden (38%). Genoemde redenen hiervoor zijn: drempel ervaren om zich met andermans kinderen te bemoeien, er ontbreekt de nodige vertrouwensband om een kind ook daadwerkelijk steun te kunnen geven, te weinig kennis van de situatie en zich niet geschikt voelen om te kunnen helpen. Onder ouders én jongvolwassenen ligt het aandeel dat regelmatig steun geeft hoger dan bij volwassenen (resp. 32% en 46% doet dit (heel) vaak t.o.v. 19% van de volwassenen).

Conclusies (10/11)

Veerkracht en het bieden en ontvangen van steun

Er wordt bij het bieden van steun zowel aan praten als het ondernemen van activiteiten gedacht.

→ pag. 80

Bieden van steun aan een kind dat een ingrijpende jeugdervaring meemaakt kan op verschillende manieren. Grofweg denkt men enerzijds aan het geven van aandacht door interesse te tonen en te vragen hoe het gaat (50%) of ervoor te zorgen dat het kind het verhaal kwijt kan bij een goede vriend(in) (45%). Daarnaast ziet men mogelijkheden in de vorm van activiteiten zoals samen leuke dingen doen (48%). Ook het netwerk inschakelen om zo verdere hulp te organiseren wordt als mogelijkheid gezien (41%). In mindere mate denkt men aan praktische hulp (19% financiële hulp, maaltijd of spullen; 8% hulp bij transport).

Conclusies (11/11)

Agendasetting

Er is draagvlak voor méér openheid over en begrip voor ingrijpende jeugdervaringen in de samenleving.

→ pag. 97 - 99

De helft van de mensen vindt dat er niet voldoende openheid is in de samenleving over ingrijpende jeugdervaringen (52%). Jongvolwassenen en jongeren ervaren juist wel meer openheid, respectievelijk ruim een derde (39%) en bijna twee derde (61%) van hen geeft aan dat dit nu al voldoende is (vs. 19% bij volwassenen).

Er mag meer aandacht komen voor het thema 'ingrijpende jeugdervaringen', waarbij geen onderscheid wordt gemaakt in het voorkomen ervan of het beperken van de gevolgen. Beide worden even belangrijk gevonden om aan te werken.

Ouders en familie hebben volgens volwassenen de grootste verantwoordelijkheid om (het effect van) ingrijpende jeugdervaringen terug te dringen, daarna volgen instellingen als gezondheidszorg en onderwijs. Jongeren leggen juist de verantwoordelijkheid vaker bij zichzelf en hun vrienden.

→ pag. 100

De grootste invloed ligt volgens volwassenen in eerste instantie bij ouders (70%), gevolgd door familie (49%). Daarna wordt er een beroep gedaan op instellingen en systemen zoals de gezondheidszorg (46%) en onderwijs (40%). Slechts een kwart (24%) verwacht dat de overheid verantwoordelijkheid zou moeten nemen om (het effect van) ingrijpende jeugdervaringen terug te dringen.

Jongvolwassenen en jongeren kijken hier soms iets van af. Een kleinere groep jongvolwassenen kent verantwoordelijkheid toe aan ouders (56%) en familie (36%), zij verwachten vaker dan volwassenen verantwoordelijkheid van de media (18% vs. 8%). Jongeren leggen daarentegen juist vaker de verantwoordelijkheid bij zichzelf (23% vs. 13%) en bij vrienden (26% vs. 16%). Ook verwachten ze van alle groepen het meeste van het onderwijs (43%).

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording

Doel	Met dit onderzoek (0-meting) verkrijgen we inzicht krijgen in de (basis)kennis, houding/attitude, gevoelens, behoeften en (huidig) gedrag van volwassenen, ouders en jongeren in relatie tot het onderwerp ingrijpende jeugdervaringen.
Methode	Online kwantitatief onderzoek binnen het panel van onze partner Dynata.
Vragenlijst	<p>De vragenlijst is in samenwerking met de samenwerkende gezondheidsfondsen en Augeo door MarketResponse ontwikkeld. De vragenlijst kent een volwassenen- en een jongerenversie. De laatste is een afgeleide van de volwassenenlijst met op een aantal punten een aangepaste vraagstelling (qua complexiteit of situatie).</p> <p>De vragenlijst bestaat uit de volgende modules: 1) Kennis, 2) Eigen jeugdervaringen, 3) Houding en gedrag, 4) Ouderschap: bewustzijn en voorkómen, 5) Veerkracht, 6) Steun krijgen, 7) Handlingsperspectief: steun geven, 8) Agenda setting en 9) Achtergrondvragen. NB: In de jongerenvragenlijst is de module Ouderschap niet opgenomen.</p>
Invultijd	Volwassenen - 18 minuten en Jongeren - 13 minuten.
Steekproef volwassenen	Voor het onderzoek is gewerkt met een aselecte steekproef volwassenen (n=800), aangevuld met boostgroepen voor ouders van kinderen -9 maanden tot en met 17 jaar (totaal: n=305) en jongvolwassenen 18 t/m 25 jaar (totaal: n=440), zodat we voldoende waarnemingen hebben om voor deze subgroepen uitspraken te doen. De steekproef is als geheel gewogen naar geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en Nielsen-regio voor een representatieve doelgroep.
Steekproef jongeren	De jongeren steekproef bestaat uit 808 jongeren in de leeftijd 12 tot en met 17 jaar.
Significanties	De verschillen tussen groepen zijn getoetst op een significantieniveau van 95% ($p < 0.05$).

MARKET RESPONSE

marketresponse.nl